

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

จุฑามาศ วรณปะชี¹

ทศพร เกตุพนอม²

วันที่รับบทความ: 28 มิถุนายน 2566
วันแก้ไขบทความ: 26 กรกฎาคม 2566
วันตอบรับบทความ: 23 สิงหาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและหาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของนักเรียนในเขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ (2) แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา มีแนวทาง ดังนี้ (1) ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่สอดคล้องกับชุมชนและบริบทในชุมชน (2) ด้านกลุ่มเพื่อน ควรให้ความร่วมมือร่วมใจในการรักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ของโรงเรียน (3) ด้านการบริหาร ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นกับการบริหารงานของโรงเรียน (4) ด้านอาคารสถานที่ ควรมีการจัดสถานที่แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สวนวิทยาศาสตร์ สวนเกษตรภายในโรงเรียน

คำสำคัญ: การจัดสภาพแวดล้อม; การเรียนรู้; โรงเรียนมัธยมศึกษา

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

19/1 ถนนเพชรเกษม เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: E-mail: tjutamas5946@gmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ 19/1 ถนนเพชรเกษม เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: E-mail: kettanom23@gmail.com

Providing an Environment Conducive to Learning for Makkasan Pittaya School Students Under The Office of Bangkok Secondary Education Service Area 1

Jutamas Wannapakee¹

Thasporn Kettanom²

Received: 28 June 2023

Revised: 26 July 2023

Accepted: 23 August 2023

Abstract

The objectives of this research was to study and seek solutions to develop a learning conducive environment for students at Makkasan Pittaya School, Bangkok Secondary Education Service Area 1. The sample used in the research were 144 Makkasan Pittaya School students. The research tools were a 5-level assessment scale questionnaire and a structured interview. The confident value for the entire issue was 0.97. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results showed that; (1) A learning conducive environment for Makkasan Pittaya School students in overall was at a high level, ranked in the order of averaged value from the highest to the lowest as follows: learning management, friends and building administration. (2) Principles for developing a learning conducive environment for Makkasan Pittaya School students are as follows: 1) Learning Management; Learning should be managed by using local wisdom, technology and media that are consistent with community and its context. 2) Friend and Teacher Groups; to cooperate in maintaining the reputation and image of the school 3) Administration; students should be given an opportunity to express their opinions on school administration. 4) Premises; there should be a place for learning resources, a library, a science park and agricultural garden within the school.

Keywords: Environment arrangement; Learning; Makkasan pittaya school

Type of Article: Research Article

¹Master of Education students Education Administration Faculty of Arts and Sciences Southeast Asia University 19/1 Phetkasem Road, Nong Khaem District, Bangkok, 10160, Thailand

Corresponding Author E-mail: tjutamas5946@gmail.com

²Assistant professor Dr. of the Master of Education Program Education Administration Faculty of Arts and Sciences Southeast Asia University 19/1 Phetkasem Road, Nong Khaem District, Bangkok, 10160, Thailand

Corresponding Author E-mail: kettanom23@gmail.com

บทนำ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันต้องยึดหลักที่ว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนจึงควรได้รับการสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้น กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้ยังต้องส่งเสริมให้ผู้สอนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ปัจจัยเหล่านี้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2562 (ฉบับที่ 4) ได้ให้ความหมาย การจัดการเรียนรู้ ดังนี้ หมวด 4 มาตรา 24 (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันโดยผู้เรียน ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพเต็มศักยภาพและมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นคนดี คนเก่งและคนมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2565) ดังที่ กิตติยา โพธิสาเกตุ (2561) ได้อธิบายว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน โรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน ดังจะเห็นได้ว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียนนั้น เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการประกันคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

โรงเรียนมักกะสันพิทย เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ม.1-ม.6 มุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ มีความสามารถ พึ่งตนเองได้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมพร้อมที่จะออกไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และประกอบอาชีพได้ในอนาคต (แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียน, 2565) แต่โรงเรียนได้ประสบปัญหาด้านปริมาณของนักเรียนซึ่งมีจำนวนนักเรียนลดน้อยลง ดังนั้นการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นประการหนึ่งในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน โรงเรียนได้ประสบปัญหาและอุปสรรคในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งปัญหาที่พบ อาทิ อาคารสถานที่ เมื่อนักเรียนลดลงทำให้ห้องเรียน อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา ห้องน้ำ โรงโภชนาการ ขาดการดูแล ไม่มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอเท่าที่ควร จึงขาดความปลอดภัยกับนักเรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ ขาดการนำสื่อเทคโนโลยีมาสอน ด้านการบริหาร ผู้บริหารขาดภาวะผู้นำ ในการบริหารจัดการสิ่งต่างๆ ในโรงเรียนให้เป็นระบบ จึงทำให้การทำงาน ขาดความอิสระและเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกัน (รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา, 2564)

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูในโรงเรียนมักกะสันพิทยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดของ แอสติน (Astin) (1986) เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้าน

การเรียนรู้ 3) ด้านการบริหาร 4) ด้านกลุ่มเพื่อน เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนและการบริหารงานของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 230 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 144 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ชั้นเรียนเป็นชั้น (Strata) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน ปีการศึกษา 2565

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ
2. ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานหรือแนวทางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีชื่อเสียงต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนตามแนวคิดของ แอสติน (Astin) (1986) ที่อธิบายว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง การรวมตัวของสภาพภายนอกที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและการพัฒนาอินทรีย์ ส่วนคำว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (School Environment) หมายถึง ลักษณะใด ๆ ก็ตามของสถานศึกษาที่เป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่มีศักยภาพและอิทธิพลต่อนักศึกษา สภาพแวดล้อมในการเรียนเป็น

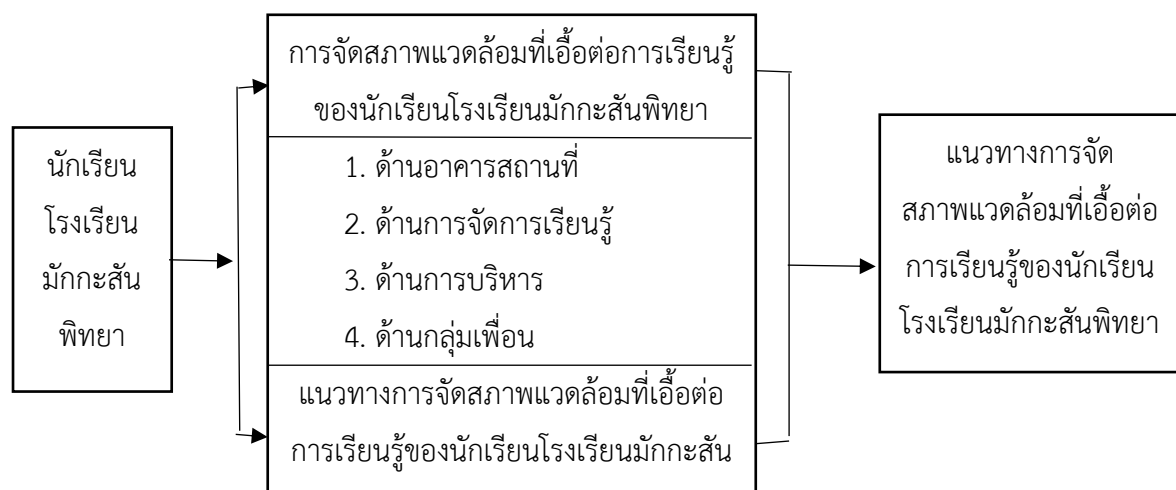
สิ่งเร้าที่กระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมหรือคุณลักษณะต่างๆ ออกมาตามสภาพแวดล้อมที่สำคัญ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ (1) ด้านอาคารสถานที่ (2) ด้านการเรียนรู้ (3) ด้านการบริหาร (4) ด้านกลุ่มเพื่อน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราพร เครือแวงมน (2562) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า (1) การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามเพศเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Marsden (2006) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของครูกับนักเรียน เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบของเด็กลงในโรงเรียนทางทิศใต้ของแคลิฟอร์เนีย (Relations Between Teacher Perceptions of Safe and Orderly Environment and Student Achievement Among Ten Better-performing, High-poverty Schools in One Southern California Elementary School District) ผลการวิจัยพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกใน โรงเรียน สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ความสะดวกในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันกับความสำเร็จของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสำเร็จของนักเรียน แต่พฤติกรรมของนักเรียนที่ยากจน มีบทบาทที่สำคัญในการสนับสนุนในการรักษาระเบียบวินัยอย่างดี

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 230 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 144 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างนำไปสัมภาษณ์ (1) ผู้อำนวยการโรงเรียน (2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ (3) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างขอบเขตของการวิจัย รวมทั้งวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความถูกต้องครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและแบบสอบถามแต่ละข้อสามารถสอบถามได้ตรงตามเนื้อหา จากนั้นนำผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าข้อคำถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6-1.00 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขถูกต้องสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้ว นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป (Cronbach, 1971)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าลิเคิร์ต (Likert Scale) ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 144 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม พร้อมนัดหมายวันรวบรวมข้อมูลกลับคืน โดยผู้วิจัยติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 144 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.63) ด้านกลุ่มเพื่อน ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.73) ด้านการบริหาร ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.79)

2. แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้แนวทางในการพัฒนา ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนควรมีการจัดการเรียนรู้โดยมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่สอดคล้องกับชุมชนและบริบทในชุมชน สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ควรมีการนำสื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนมาใช้อย่างถูกต้อง

2.2 ด้านกลุ่มเพื่อน ครูให้ความร่วมมือร่วมใจในการรักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ของโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน การสร้างบรรยากาศเป็นกันเองสนุกสนาน น่าเรียน รวมทั้งการแสดงออกถึงความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ

2.3 ด้านการบริหาร โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นกับการบริหารงานของโรงเรียน ควรมีการจัดการสิ่งต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำโดยใช้หลักการบริหารแบบการมีส่วนร่วม ทั้งบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

2.4 ด้านอาคารสถานที่ ควรมีการจัดสถานที่แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สวนวิทยาศาสตร์ สวนเกษตร ภายในโรงเรียนการจัดตกแต่งอาคารสถานที่ สิ่งปลูกสร้างควรให้มีความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย โรงอาหารถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนาม กีฬา อุปกรณ์กีฬามีเพียงพอเหมาะสมและปลอดภัย

การอภิปรายผล

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนมีสถานที่หรือที่นั่งให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือประชุมวางแผนการทำงาน พื้นที่บริเวณทั่วไปภายในของโรงเรียนมีเพียงพอรองรับกับการทำกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียนมีสถานที่หรือพื้นที่สำหรับจัดแสดงผลงานของนักเรียน โต๊ะ เก้าอี้ที่นักเรียนสามารถเคลื่อนย้าย ปรับเปลี่ยนได้สะดวกเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ มีวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ให้เลือกใช้ได้หลากหลายเพียงพอ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนที่เป็นมิตรด้วยคำพูดและท่าทางที่สุภาพ นักเรียนสามารถขอคำแนะนำจากครูได้หรือซักถามในสิ่งที่ไม่แน่ใจในการทำงานต่าง ๆ ขณะเดียวกัน ครูเปิดกว้างและยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและเต็มใจรับฟังความคิดของนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน มีบรรยากาศความรู้สึกเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน นักเรียนมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่ตนมีความสนใจ ด้วยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองหรือศึกษาร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในรายวิชาที่เรียน มีโอกาสเป็นผู้คิด เป็นผู้ตั้งคำถาม วางแผน และวิธีการทำงานด้วยตัวของนักเรียนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา โพธิสาเกตุ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดองค์กรสังคมชนบทท่าแร่ หนองแสง ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนทั้งแหล่งวิทยบริการ และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ควรเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปและการจัดวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนสามารถไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้

2. แนวทางการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนควรมีการจัดการเรียนรู้โดยมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่สอดคล้องกับชุมชนและบริบทในชุมชน สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ควรมีการนำสื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนมาใช้อย่างถูกต้อง โรงเรียนได้มีการดำเนินการเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิบาล สุวรรณโคตร (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการเช่น การเขียนแผนการสอนและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดทำหรือหาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน กระบวนการที่เรียนเน้นกระบวนการคิดและมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน การพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน กิจกรรมเสริมทักษะทางวิชาการ มีการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา แก่นพุด (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนา-นุเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยมของผู้เรียนให้ไปในทิศทางที่พึงประสงค์ การเรียนการสอนนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ละเอียดอ่อนและมีความสำคัญเท่าเทียมกับเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียน ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกใช้สภาพแวดล้อมในการเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนนั้น คือบรรยากาศที่เอื้อยอหรือส่งเสริมความสำคัญของผู้เรียนให้มีความรู้สึกร่วมสมัย

2.2 ด้านกลุ่มเพื่อน ครูให้ความร่วมมือ ร่วมใจในการรักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ของโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน การสร้างบรรยากาศเป็นกันเองสนุกสนาน น่าเรียน รวมทั้งการแสดงออกถึงความรู้สึกรู้สึกหรือความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ ในการร่วมกันทำกิจกรรมเป็นทีมหรือเป็นกลุ่มและส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิวราข อินตะวิชัย (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทางด้านความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ คุณธรรม และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน นักเรียนต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน เพราะกลุ่มเพื่อนให้ความมั่นใจและยอมรับในพฤติกรรมต่างๆ ของเขา ทำให้สบายใจ มีความสุขและกลุ่มเพื่อนนี้ ยังมีอิทธิพลทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและมีพฤติกรรมไปตามกลุ่มที่เขายึดอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรกิจ ปรางสร (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้บนเครือข่ายตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาจริยธรรมของเยาวชนไทย ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน ทางด้านสังคมและจิตใจมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตใจมีความสำคัญต่อการพัฒนาการด้านการปรับตัวของนักเรียน การเลียนแบบจากครูที่เป็นต้นแบบที่ดีเกิดการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน

2.3 ด้านการบริหาร โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียน ควรมีการจัดการสิ่งต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำโดยใช้หลักการบริหารแบบการมีส่วนร่วม ทั้งบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ควรมีการวางแผนพัฒนางานที่เกิดจากการร่วมมือร่วมใจกันของบุคลากร การบังคับบัญชาควรมีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ทองสำฤทธิ์ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ผลการวิจัย

พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารควรใช้การมีส่วนร่วมในการบริหารไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะของการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ ร่วมวางแผนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร เครือแวงมน (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร เป็นการดำเนินการโดยวิธีที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความสามารถของตนเองเต็มที่และสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่ได้มากพอในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ รวมถึงรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

2.4 ด้านอาคารสถานที่ ควรมีการจัดสถานที่แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สวนวิทยาศาสตร์ สวนเกษตร ภายในโรงเรียนการจัดตกแต่งอาคารสถานที่ สิ่งปลูกสร้างควรให้มีความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย โรงอาหารถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬามีเพียงพอเหมาะสมและปลอดภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชานา อับดุลเลาะ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 “แนวคิด ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติ” ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมและบริการที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตามธรรมชาติอย่างเต็มศักยภาพ โรงเรียนมีอาคารสถานที่ที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย มีการให้บริการและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิตา ปณูปิตตา (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนบงใต้โนนรังพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ควรจัดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู ควรจัดวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสมแก่การใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนและมีกระบวนการเรียนที่หลากหลายเน้นการคิดและมุ่งพัฒนาศักยภาพนักเรียนเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสร้างทักษะทางวิชาการ

2. ด้านกลุ่มเพื่อน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาให้นักเรียนในทุก ๆ ด้าน สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง แสดงความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดแก่หมู่คณะทั้งครูและนักเรียน

3. ด้านการบริหาร ควรมีการวางแผนพัฒนางานให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยการร่วมมือร่วมใจของบุคลากร การบังคับบัญชาแบบเป็นกันเองมีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ

4. ด้านอาคารสถานที่ ควรจัดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสม เอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนกับโรงเรียนในสังกัดเดียวกันที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการนำมาพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต่อไป

2. ศึกษาจำแนกปัจจัยส่งเสริมพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เหมาะสมนั้นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2 ด้านคือด้านกายภาพและด้านจิตวิทยา ด้านกายภาพ ควรมีการออกแบบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง ทุกพื้นที่สามารถเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สำหรับด้านจิตวิทยา ควรคำนึงถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่มีผลต่อความรู้สึกของนักเรียนทั้งปัจจัยทางบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นทางบวกให้กับนักเรียน ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันในทุกฝ่าย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยา โพธิสาเกต. (2561). *การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดองค์กรสังคมพลท่าแร่ หองแสง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยนครพนม.*
- จิราพร เครือแวงมน. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*

- นิตยา แก่นพุ่ม. (2562). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนา-
นุเคราะห์. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียน. (2565). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา 3
ปี ปีงบประมาณ 2565-2567. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.
- รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา. (2564). โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,
กระทรวงศึกษาธิการ.
- วนิดา ปณิปิตตา. (2561). การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนบงได้นนรังพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิชานา อับดุลเลาะ. (2563). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21 “แนวคิด ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2565). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4)
พ.ศ. 2562. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. บริษัทสยามสปอร์ตซินดิ จำกัด.
- สิวราช อินต๊ะวิชัย. (2563). การศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุภาวดี ทองสำฤทธิ์. (2561). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุรกิจ ปรางสร. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้บนเครือข่ายตามหลัก
เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาจริยธรรมของเยาวชนไทย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- อภิบาล สุวรรณโคตร. (2565). การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา
ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา),
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- Astin, A. W. (1986). *The college environment*. American Council on Education.
- Cronbach, L. J. (1971). *Essentials of psychological testing*. (4th ed.) Harper & Row Publishers.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

Marsden. (2006). *Dale Brandt. Relations Between Teacher Perceptions of Safe and Orderly Environment and Student Achievement Among Ten Better-Performing. High-poverty School in One Southern California Elementary School District.* Dissertation Abstracts International.